

**VILNIAUS „JUVENTOS“ GIMNAZIJOS
MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIO NUOSTATOS

1. Sveikatos priežiūrą bendrojo ugdymo mokyklose reglamentuoja teisės aktai:
 - 1.1. VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS (PATVIRTINTA Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija, paskelbta TAR 2016-07-22, i. k. 2016-20912);
 - 1.2. LR Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. V-630 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 88-3492, Žin., 2009, Nr. 89-3816, Žin., 2011, Nr. 29-1371);
 - 1.3. LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 103-4858).
2. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašo III skyriaus VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO (toliau – VSPS) FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS p. 17.12. įpareigoja VSPS tikrinti mokinių asmens higieną, p. 17.13. planuoti ir taikyti užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją, p. 17.14. dalyvauti įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones.
3. LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 21:2011 „MOKYKLA, VYKDANTI BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ III skyriaus p. 9 nurodyta, kad Mokyklos darbuotojai gali dirbti tik teisės akto nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą ir įgiję žinių higienos, o pedagoginiai darbuotojai ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais bei turėti sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus. Asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas) (forma Nr. F048/a) ir sveikatos žinių atestavimo pažymėjimai ar jų kopijos laikomi mokykloje nustatytoje vietoje.
4. Visuomenės sveikatos priežiūra Mokykloje vykdoma pagal Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planą (toliau – Veiklos planas), kuris yra sudedamoji Gimnazijos metinio veiklos plano dalis.

**II. BENDRIEJI MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMO
REIKALAVIMAI**

5. Siekiant užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų (pedikuliozės, niežų ir kt.) plitimui Gimnazijoje organizuojamos mokinių asmens higienos apžiūros.
6. Į dvišalę (teisėto mokinio atstovo ir Gimnazijos) sutartį įtrauktas tėvų sutikimas dėl mokinių asmens higienos apžiūros.

- 6.1. Gimnazijos direktoriaus 2008-01-02 įsakymu Nr. V-61-V patvirtintos Mokinių lankomumo bei priežiūros tvarkos 20.11. punkte numatyti atvejai, kai teisėtas mokinio atstovas ar jo raštu įgaliotas asmuo turi pasiimti/ar leisti pačiam mokiniui išeiti iš Gimnazijos, kai:
- mokiniui nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi), apžiūrų metu randama utėlių ar glindų;
 - mokinio liga riboja jo dalyvavimą ugdymo procese;
 - mokinio liga kelia pavojų kitų mokinių ir darbuotojų sveikatai.
7. VSPS teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją:
- 7.1. planuoja ir taiko užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones;
- 7.2. dalyvauja įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones.
8. Vadovaujantis Asmens sveikatos paslapties kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 552 „Dėl Asmens sveikatos paslapties kriterijų patvirtinimo“, užtikrinamas Mokinių asmens sveikatos informacijos konfidencialumas.
9. VSPS informaciją apie užkrečiamųjų ligų prevenciją talpina Gimnazijos interneto svetainėje, siunčia tėvams per elektroninį dienyną, rengia stendinius pranešimus, organizuoja ir vykdo užkrečiamųjų ligų profilaktikai skirtus mokomuosius užsiėmimus ir renginius.

III. PROFILAKTINIO MOKINIŲ TIKRINIMO DĖL APSIKRĖTIMO UTĖLĖMIS PROCEDŪRA

10. Profilaktinis mokinių tikrinimas dėl apsikrėtimo utėlėmis yra vykdomas vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“ Rekomendacijos parengtos įgyvendinant projektą „Užkrečiamųjų ligų valdymo sistemos Lietuvoje stiprinimas“ (VP1-4.3-VRM-02-V-05-009). Projekto vykdytojas – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras. ISBN 978-609-454-176-6 © Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, 2015.
11. VSPS veiksmai, atpažinus utėlėtumą:
- 11.1. vadovaujasi parengta metodine medžiaga;
- 11.2. VSPS veiksmų mokykloje, atliekant apsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmu (3 priedas);
- 11.3. galvines utėles naikinančių priemonių įvertinimo algoritmu (4 priedas);
- 11.4. utėlėtumo profilaktikos mokykloje organizavimo schema (5 priedas).
12. Profilaktinį mokinių tikrinimą dėl utėlių rekomenduojama atlikti po rudens, žiemos ir pavasario atostogų ir pagal epidemiologines reikmes.
13. Gimnazijos darbuotojai turi suprasti, kad tai labai subtilus dalykas, ir imtis visų priemonių, kad užsikrėtęs utėlėmis mokinys būtų apsaugotas nuo viešo atskyrimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.
14. Patikrinimą atlieka visuomenės VSPS, dirbantis bendrojo ugdymo mokykloje.
15. Prieš kiekvieną patikrinimą mokiniai informuojami apie tai, kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti. VSPS paaiškina, kad mokinio užsikrėtimas utėlėmis dar nereiškia, kad jis nesilaiko higienos reikalavimų, nes net ir kasdienis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Taip pat turi paaiškinti, kad utėlės negali skraidyti ar šokinėti.
16. Patikrinimas atliekamas atskiroje patalpoje, kurioje yra vandens ir muilo. Tai galėtų būti sveikatos kabinetas ar specialiai tam skirta patalpa.

17. Patikrinimą atliekantis VSPS turi elgtis korektiškai ir kvalifikuotai. Mokinys neturi jaustis nešvarus ir kaltas, jei jo galvoje ar drabužiuose būtų rasta utėlių.
18. Mokinys, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, neturi būti tuoj pat atskirtas nuo kitų mokinių, jis gali likti gimnazijoje iki dienos pabaigos.
19. Baigus patikrinimą, būtina tuoj pat informuoti mokinio tėvus ar globėjus telefonu ar tiesiogiai.
20. Taip pat gimnazijos administracija gimnazijos bendruomenei turi išplatinti laiškus, kuriais rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis bei turi būti suteikta informacija apie utėlėtumo profilaktiką.
21. Patikrinimo rezultatai apibendrinami ir perduodami (apsikrėtusių mokinių skaičius, nurodant tik amžių) Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biurui.
22. Mokinys į gimnaziją turėtų sugrįžti švarus, kai utėlės išnaikintos (t. y. neturintis nei utėlių, nei glindų).
23. Gimnazija gali pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai/globėjai nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėta naikinti utėles (7 priedas)
24. Gimnazijos mokinio mokymosi pagal ugdymo(si) programą sutarties 2.4. ir 2.11. punktuose įtvirtintos nuostatos:
 - 24.1. dėl bendradarbiavimo su gimnazijos specialistais, atliekant mokinių sveikatos priežiūrą,
 - 24.2. dėl privalomų mokinių higienos patikrinimų. .
25. Klasės vadovai informuoja mokinių tėvus apie mokinių apžiūros dėl asmens higienos rezultatus.

PRIEDAS. Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė (metodinės rekomendacijos)
